

Familie Rümke op Groenesteeg (zandgraf 383, vak G, en zandgraf 607, vak J)

Inleiding

Op de begraafplaats Groenesteeg liggen in twee graven, de zandgraven 383 en 607, negen personen met de naam Rümke of die getrouwd zijn met een Rümke. Het betreft:

1. Christian Ludewig Rümke (1797-1870; Chris I); begraven in zandgraf 383.
2. Catharina Margaretha Delhaas (1800-1882); echtgenote van nr. 1; zandgraf 383.
3. August Mattheus Lodewijk (1836-1885; Guus I); vijfde kind van nr.1 en nr. 2; zandgraf 383.
4. Margaretha Angelique Johanna Horstmann (1835-1910; Iete); echtgenote van nr. 3; zandgraf 383.
5. Christian Ludwig Rümke (1863-1925; Chris II); oudste kind van nr. 3 en nr. 4; zandgraf 607
6. Cornelia Gerardina Kips (1865-1939; Cor); echtgenote van nr. 5; zandgraf 607.
7. Philipp Rümke (1864-1874; Philip I); tweede kind van nr.3 en nr. 4; zandgraf 383.
8. August Margaretha (1868-1899; Guus II); vierde kind van nr.3 en nr. 4; zandgraf 607.
9. Philipp Rümke (1894-1895; Philip II); derde kind van nr.5 en nr. 6; zandgraf 607.

De achternaam Rümke wordt soms ook geschreven als Ruemcke of Rumke)

Graf 383 is zeer fraai met zowel een zerk als een stèle (rechtopstaande steen). Het tweede graf heeft alleen een vrij dunne stèle, waarvan de tekst moeilijk, maar nog net leesbaar is.

Zandgraf 383

Zandgraf 607

Christian Ludewig Rümke en Catharina Margaretha Delhaas

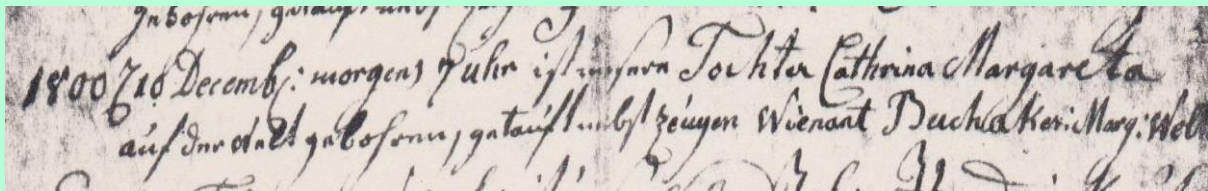
Afkomst

Christian Ludewig Rümke (roepnaam Chris; Chris I) werd op 1 juli 1797 geboren in het dorp Niedermehnen. Dit dorp was gelegen in het 'Kirchspiel' (kerkparochie) Levern, nu gemeente Stemwede in het Duitse Westfalen. Zijn tweede voornaam Ludewig komt regelmatig voor als Ludwig. Volgens het Bevolkingsregister kwam hij in 1816 naar Amsterdam.

Er is een paspoort uit Levern, uitgegeven op 4 juli 1815. Dit paspoort is een vervalsing: er stond in dat hij zou zijn vrijgesteld van militaire dienst, vanwege broederdienst, maar hij had geen oudere broers.¹ Ook staat erin dat hij 21 jaar zou zijn, terwijl hij in werkelijkheid nog maar 17 jaar was. In Westfalen stond hij geregistreerd als 'heimliche Auswander'.

Chris Rümke was broodbakker in Amsterdam, onder andere in de Keizerstraat (in de buurt van de Nieuwmarkt) en op de Haarlemmerdijk. Gerrit Hendrik Rümke, een oudere broer van zijn vader, was ook bakker in Amsterdam.

Catharina Margaretha Delhaas werd op 10 december 1800 geboren² in het dorpjeurtscheid, gelegen in de buurt van Aken. Haar tweede voornaam komt ook voor als Marguerite.

De geboorte van Catharina Margaretha Delhaas, opgetekend door haar vader

Uit het bevolkingsregister weten we dat zij in 1817 naar Amsterdam is gekomen. Alle leden van het gezin Delhaas zijn naar Amsterdam gekomen, maar niet allemaal tegelijk. De beide ouders overleden er, alle vijf broers en zusters trouwden er en kregen er kinderen.

Huwelijk en kinderen

Op 27 juli 1831 werd te Amsterdam het huwelijk gesloten tussen Christian Ludewig Rümke en Catharina Margaretha Delhaas. In de huwelijksakte staat vermeld dat de bruid dienstbode was. Beiden behoren tot de Evangelisch-Lutherse kerk.

Het echtpaar Rümke-Delhaas kreeg zes kinderen:

1. August Lodewijk (geboren in mei 1832; overleden op 11 juni 1832).
2. Op 29 oktober 1833 een levenloos en naamloos geboren kind.
3. Op 26 januari 1835 een levenloos en naamloos geboren dochter.
4. Anna Wilhelmina Catharina (geboren op 26 januari 1835; overleden op 17 april 1835).

¹ In dit paspoort staat: "Da er aber bereits zweij ältere Brüder allhier im Militair-Dienst hat, und mit der Epilepsie behaftet zu seijn hinreichend erwiesen, so ist er von der hiesigen Militair-Conscriptions-Commission vom Militair-Dienste völlig frei gesprochen worden, so demselben zu seiner Legitimation Legitimation hiermit Beglaubiget wird."

² Vader Mattheus Delhaas hield de geboortes van de kinderen bij in een schriftje. Hier de twee regels over de geboorte van Catharina Margaretha.

5. August Mattheus Lodewijk (Guus I; geboren op 20 juli 1836; overleden op 29 augustus 1885).
6. Catharina Charlotta Wilhelmina (geboren op 21 september 1839; overleden op 24 maart 1840).

Vijf van de zes kinderen zijn dus jong overleden. Dit moet het echtpaar veel verdriet hebben gedaan. Alleen Guus bleef leven (hem zullen we later bespreken). We sluiten dit onderdeel af met twee familiefoto's die dateren van omstreeks 1870, toen beiden rond de zeventig jaar waren.

Christian Ludewig Rümke

Catharina Margaretha Delhaas

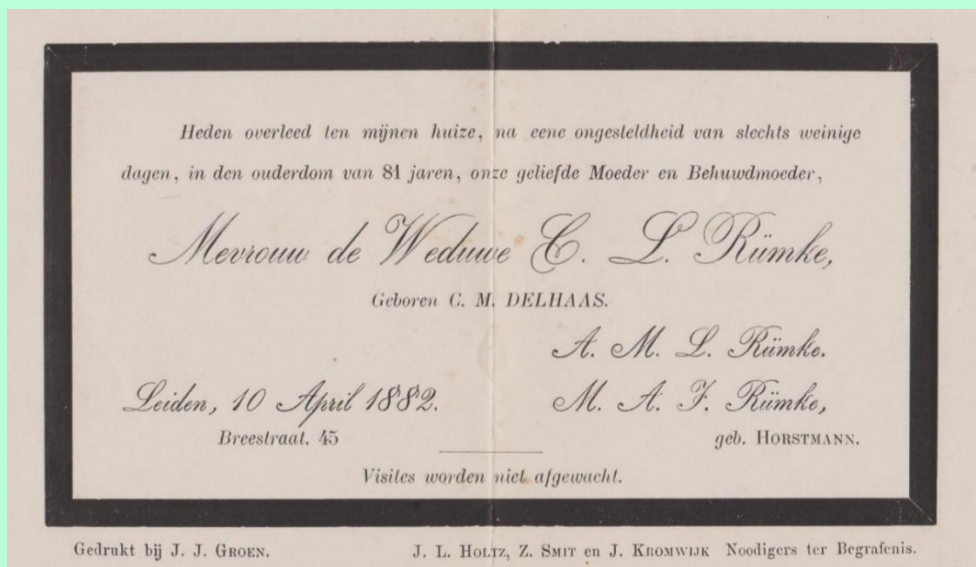
Overlijden

Op 4 april 1870 overleed Christian Ludewig Rümke. Volgens de Burgerlijke Stand was dat op de Hogewoerd te Leiden. De overlijdensadvertentie spreekt van "ten huize mijnen Zoon". Vijf dagen later werd hij op de begraafplaats Groenesteeg in zandgraf 393 begraven. Hij was de eerste in dit graf.

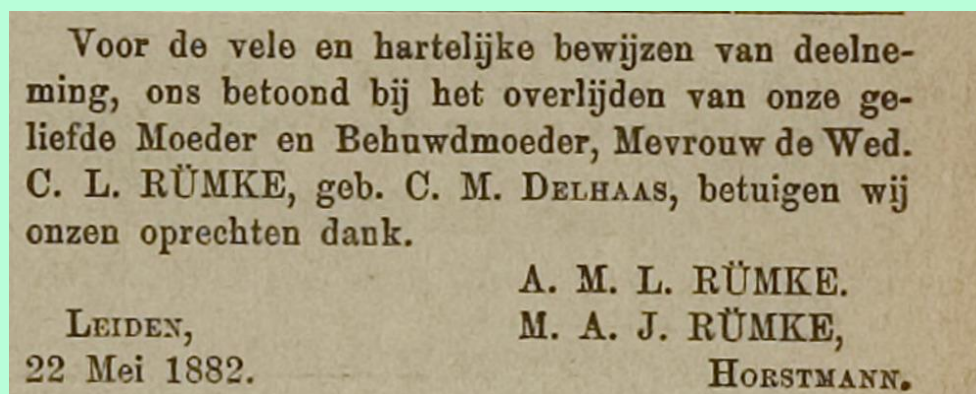
Heden overleed alhier, ten huize van mijnen Zoon, tot onze diepe droefheid, in den ouderdom van bijna 73 jaar, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer CHRISTIAN LUDWIG RÜMKE.
 Mede uit naam van mijnen Zoon en Behuiddochter,
 LEIDEN, 4 April 1870. C. M. DELHAAS, Weduwe C. L. RÜMKE.
Eenige en algemeene kennisgeving.

Overlijdensadvertentie Christian Ludewig Rümke

Catharina Margaretha Delhaas overleed op 10 april 1882 in Breestraat 45 te Leiden, eveneens ten huize van haar zoon August Mattheus Lodewijk. Dit is af te leiden uit de overlijdensadvertentie en wordt ook vermeld in de kantlijn van de overlijdensakte. Drie dagen na haar overlijden werd zij met haar man verenigd in zandgraf 383 op begraafplaats Groenesteeg.

Rouwkaart Catharina Margaretha Delhaas

Dankbetuiging bij overlijden Catharina Margaretha Delhaas

August Mattheus Lodewijk en Margaretha Angelique Johanna Horstmann

Ouderlijk gezin en opleiding

August Mattheus Lodewijk Rümke (Guus I) werd te Amsterdam op 20 juli 1836 geboren.

Hij doorliep in Amsterdam de lagere school en ging vervolgens naar het Gymnasium om toegelaten te kunnen worden tot een universitaire studie. Dat werd theologie, waarvoor hij nog wel eerst een toelatingsexamen moest afleggen. Daarvoor slaagde hij en op 25 september 1854 begon Guus aan het Atheneum Illustre in Amsterdam met zijn studie. Al stapte hij over naar het Evangelisch Luthersch Seminarie.

Al twee jaar eerder, op 24 oktober 1852, was hij aangenomen als lidmaat

Atheneum Illustre Amsterdam

van de Evangelische Lutherse Gemeente. Zijn latere vrouw Iete Horstmann werd op 21 december 1851 lidmaat van deze Gemeente.

In september 1854 ging Guus aan de universiteit van Leiden theologie studeren. Na ruim anderhalf jaar deed hij zijn propedeutisch examen en weer anderhalf jaar later zijn kandidaats in de theologie.

Predikant Amsterdam en Monnickendam

Nadat hij op 5 oktober 1859 zijn proponentsexamen had afgelegd, werd Guus hulp-predikant in Amsterdam. Daar bleef hij tot 1862. Toen werd hij beroepen in Monnickendam, waar hij op 25 mei zijn intrede deed met een leerrede over Philippensen I : 8-11, een passage uit een brief van de apostel Paulus aan de Filippensen. In deze gemeente was dominee Rümke vier jaar werkzaam.

Verder is van zijn periode in Amsterdam bekend dat hij in 1860, 23 jaar oud, een paspoort kreeg voor een reis naar Duitsland. In dit paspoort werd vermeld dat hij blond haar, blauwe ogen en een lengte van 1 el, 6 palmen, 2 duimen en 0 strepen had.

Huwelijk en kinderen

Op 1 mei 1862 trad August Mattheus Lodewijk Rümke te Amsterdam in het huwelijk met Margaretha Angelique Johanna (Iete) Horstmann (1835-1910), de dochter van (ook) een broodbakker. Het echtpaar Rümke - Horstmann kreeg vier kinderen:

1. Christian Ludwig (Chris II; geboren op 31 maart 1863; overleden op 29 oktober 1925).
2. Phillipp (Philip I; geboren op 23 mei 1864; overleden op 23 juni 1874).
3. Catharina Margaretha (geboren op 25 januari 1866; overleden op 14 januari 1963).
4. August Margaretha (Guus II; geboren op 12 april 1868; overleden op 29 april 1899).

August Mattheus Lodewijk

Margaretha Angelique Johanna

Phillipp (ca. 1872)

Nadat in 1870 haar echtgenoot (Chris I) was overleden, woonde Catharina Margaretha Delhaas bij hen in huis. In februari 1871 verhuisde het gezin van de Hogewoerd (Wijk 3, nr. 339; het latere nr. 295) naar de Breestraat (Wijk 4, nr. 335; het latere nr. 45). Dit

huis was voor f 3.800,- gekocht en werd omschreven als: “Een particulier woonhuis, gebouwd van steen, gedekt met pannen, staande te Leiden op de Breestraat Wijk 4 nr. 335, uitkomende aan de Lange Brug niet gevaarlijk belend”. Het pand werd verzekerd voor f 7.000,- en er rustte een hypotheek van f 7.000,- op.

*Het gezin Rümke-Horstmann ca. 1872
(v.l.n.r. Philipp, vader Guus I, Guus II, moeder Iete, Chris, Catharina)*

Het echtpaar had ook twee pleegkinderen in huis, waarvan er een afkomstig was uit Nederlands-Indië:

- Alida Maria Rahé (geboren op 6 mei 1857 te Amsterdam; overleden op 5 juli 1915 te 's-Gravenhage; roepnaam Marie); zij woonde al in 1876 bij het gezin Rümke.
- Marie Constant Chandon (geboren op 10 januari 1872 te Padang; overleden op 14 april 1942 te 's-Gravenhage; roepnaam Constant).

Het is niet duidelijk wanneer de pleegkinderen zijn gekomen. Zij worden in ieder geval genoemd in de overlijdensadvertentie van August Mattheus Lodewijk (1885). Ook worden zij vermeld bij de telling van de Leidse bevolking op 1 januari 1890 als wonend bij mevrouw Rümke en haar kinderen op Breestraat 45. Marie Constant Chandon kreeg in 1895 namens de Weeskamer te Padang een bedrag van f 14.492.69, zijnde het door de Weeskamer beheerde kapitaal. Dit was ongetwijfeld afkomstig uit een erfenis. In 1910, toen Margaretha Angelique Johanna Horstmann overleed, woonde Alida Maria Rahé in Leiden en Marie Constant Chandon, inmiddels getrouwd met Emilie Sophie Caroline Emma Hülsemann, in 's-Gravenhage.

Zoon Phillip overleed in 1874 toen hij nog maar tien jaar was. Dochter Catharina Margaretha werd bijna 97 jaar, ongekend oud voor die tijd. Zij was getrouwd met Jean Charles Antoin (Anton) Simon Thomas (1861-1938). Anton was de zoon van

Margaretha Jacoba Johanna Ballot en de hoogleraar gynaecologie Abraham Everardus Simon Thomas, die beiden ook op Groenesteeg zijn begraven.

Guus Rümke was een trouwe echtgenoot en een vader die zijn kinderen en pleegkinderen zeer lief had.

Predikant in Leiden

Op 25 juli 1866 ruilde Guus Rümke Monnickendam in voor Leiden. Men liet hem in Monnickendam met smart gaan. Rümke had zich in vier jaar in Monnickendam erg geliefd gemaakt en zelf had het er ook naar zijn zin. Het aanbod uit Leiden was echter zo eervol, dat hij dit beroep aanvaarde.

Op 11 november deed hij daar zijn intrede. Leiden bood hem ook alle ruimte om mensen te ontmoeten met zeer verschillende achtergronden, van hoogleraar tot de allerarmsten. Hij kwam natuurlijk ook in contact met de theologen van de universiteit die de moderne richting aanhingen. Rümke, van nature een vrijzinnig man, was een echte volgeling van Luther, die zich echter niet liet weerhouden om zijn geweten te volgen. Toen hij zich in Leiden meer ging verdiepen in de moderne theologie, omarmde hij deze stroming.

Van zijn nieuwe opvattingen maakte hij geen geheim. Hij getuigde hiervan in zijn prediking en overal waar dat van pas kwam. Rümke raakte bevriend met de hoogleraar Scholten, pionier van de moderne theologie, en ook met diens collega Kuenen en met dominee Hagen [alle drie op Groenesteeg begraven].

Maatschappelijke activiteiten

Guus Rümke was ook maatschappelijk betrokken. Dat begreep het Departement Leiden van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, die hem in 1871 tot bestuurslid benoemde met de belangrijke functie van secretaris. Zijn verslagen in het notulenboek getuigen van zijn ijver en nauwgezetheid.

Gebouw van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen (Steenschuur 21)

Rümke was ook lid van de Commissie voor Volksbijeenkomsten. De werkzaamheden hieraan verbonden, achtte hij zeer zinvol. Nooit was het hem teveel om zijn tijd en talent in te zetten voor het organiseren van zaken als lezingen, bloemen- of plantententoonstellingen of muziekuitsvoeringen. Wie hem daar bezig zag zijn, merkte dat hij van dit soort zaken erg kon genieten.

Verder maakte Rümke deel uit van het bestuur van de Vereniging tot bevordering van geregeld schoolbezoek. Een aantal jaren was hij voorzitter. Hij genoot van de omgang met kinderen, zoals bij het jaarlijks uitstapje naar Katwijk met leerlingen die steeds trouw de schoolbezoek hadden bezocht. Dan speelde en stoeide hij met hen.

Andere organisaties waarin Rümke actief was, waren de Hollandse Maatschappij van Fraaie Kunsten en Wetenschappen, het Zendelingengenootschap, de Vereniging tot Verspreiding van Stichtelijke Blaadjes en de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde. Hij vatte zijn maatschappelijke taken serieus op en maakte zich nuttig voor de organisaties waarvan hij deel uitmaakte.

Ziekte en sterfte

Guus Rümke was van nature opgeruimd en vrolijk. Maar in zijn leven had hij ook regelmatig te maken met ziekte en het verlies van naasten. Deze gebeurtenissen accepteerde hij met kalme gelatenheid. Al niet lang na zijn komst naar Leiden werd hij door de infectieziekte tyfus hevig getroffen. Enkele jaren later hinderde een langdurige oogziekte hem bij zijn werk.

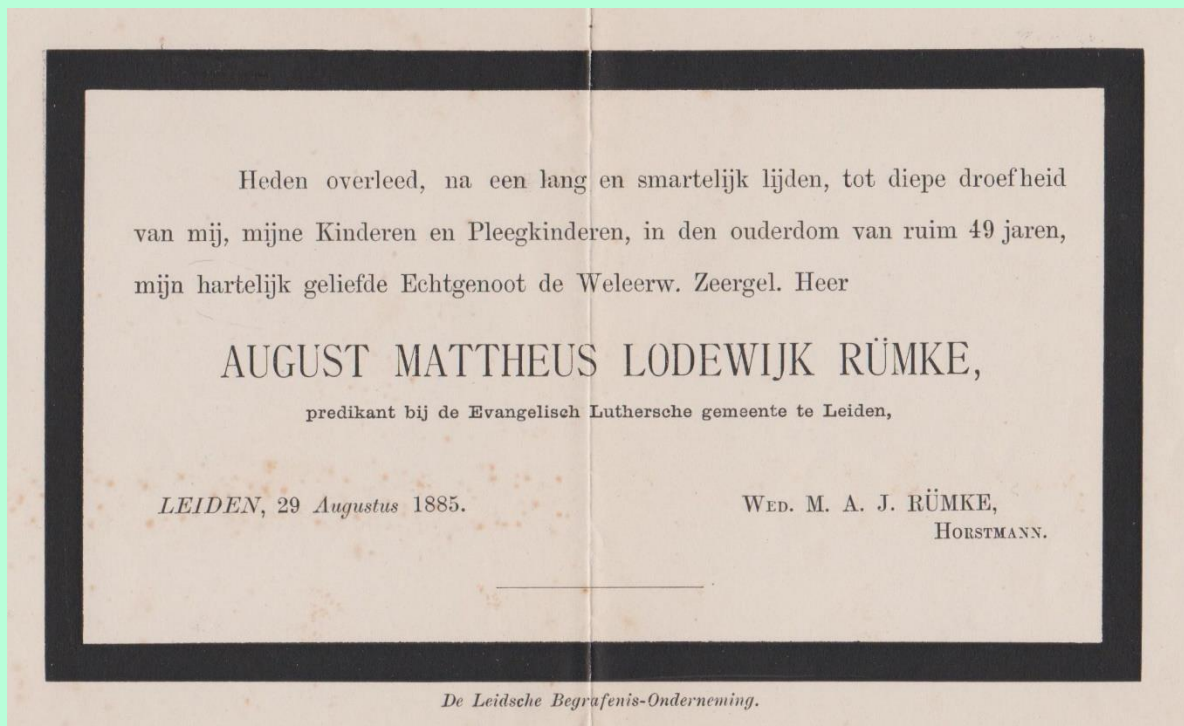
In 1870 stierf zijn vader met wie hij zich zeer verbonden voelde en vier jaar later verloor hij zijn tienjarige zoon Phillipp. Dit waren zware klappen voor hem. Ook het overlijden van zijn dierbare moeder, in 1882, greep hem erg aan.

Zijn overlijden

Vanaf dat moment gingen zijn krachten merkbaar achteruit. Hij ging naar Lochem, vanwege de gezonde lucht daar. Toen dat niet voldoende hielp, liet hij zich opereren, een ingreep die op zich geslaagd was en de hoop gaf dat hij zou herstellen.

Maar al snel bleek dat daarvan geen sprake kon zijn. Hijzelf beseftte dat eveneens en wilde terug naar Leiden om daar, omringd door zijn naasten, de dood af te wachten. Op dezelfde dag dat hij doodziek naar Leiden werd vervoerd, gingen feestvierende schoolkinderen zonder hun voorzitter naar het strand van Katwijk. Zijn afwezigheid wierp wel een domper op dit kinderfeest.

Niet lang daarna, op 29 augustus 1885, overleed August Mattheus Lodewijk Rümke, 49 jaar oud. Op 1 september werd hij op de voorpagina van het Leidsch Dagblad herdacht; de dag na zijn begrafenis werd zijn uitvaart uitvoerig in die krant beschreven.

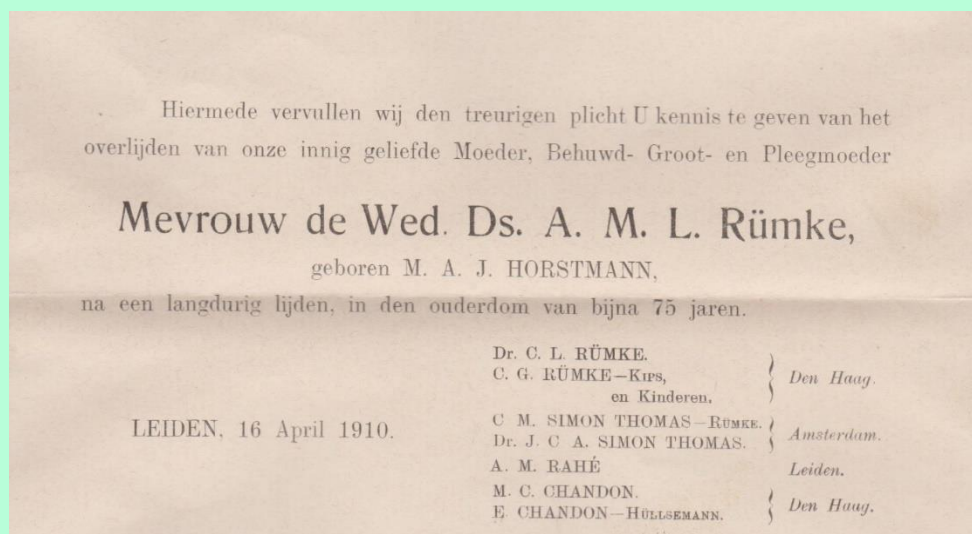
Rouwkaart August Mattheus Lodewijk Rümke

Toen hij vijf dagen na zijn overlijden op de begraafplaats aan de Groenesteeg in zandgraf 383 ter aarde werd besteld, gebeurde dat onder grote belangstelling. Er lagen op de lijkist tal van kransen; vele hartelijke toespraken aan de groeve getuigden dat een oprecht en bemind man was heengegaan.

Haar overlijden

Margaretha Angelique Johanna Horstmann overleed op 16 april 1910 in Leiden. Het enige wat we hiervan hebben is de rouwkaart en een dankbetuiging op 10 juni 1910 in het Leidsch Dagblad met de volgende tekst:

“Voor de zoovele hartelijke bewijzen van deelneming, ondervonden bij het overlijden van onze innig geliefde Moeder, Behuwd-, Groot- en Pleegmoeder.”

Rouwkaart Margaretha Angelique Johanna Horstmann

Christian Ludwig en Cornelia Gerardina Kips

Ouderlijk gezin en jeugd

Christian Ludwig Rümke (roepnaam Chris; II) werd in Monnickendam geboren op 31 maart 1863 en was het oudste kind van August Mattheus Lodewijk Rümke en Margaretha Angelique Johanna Horstmann.

Geboorteadvertentie van Chris II (Algemeen Handelsblad 3 april 1863)

De samenstelling van het ouderlijk gezin met twee pleegkinderen, is al eerder in dit artikel beschreven.

Over zijn jeugd is weinig bekend. Wel is bekend dat hij niet in militaire dienst hoefde, de Nationale Militie, omdat er voor hem een vervanger werd gekocht. Hiertoe tekende Guus I, de vader van Chris, op 7 november 1882 een contract met de N.V. Verzekering - Maatschappij. De afkoopsom bedroeg f 700, met f 25 als aanbetaling, waarna de overige betalingen werden gedaan in 1883 (f 375), 1884 (f 150) en 1885 (f 150).

Studie medicijnen

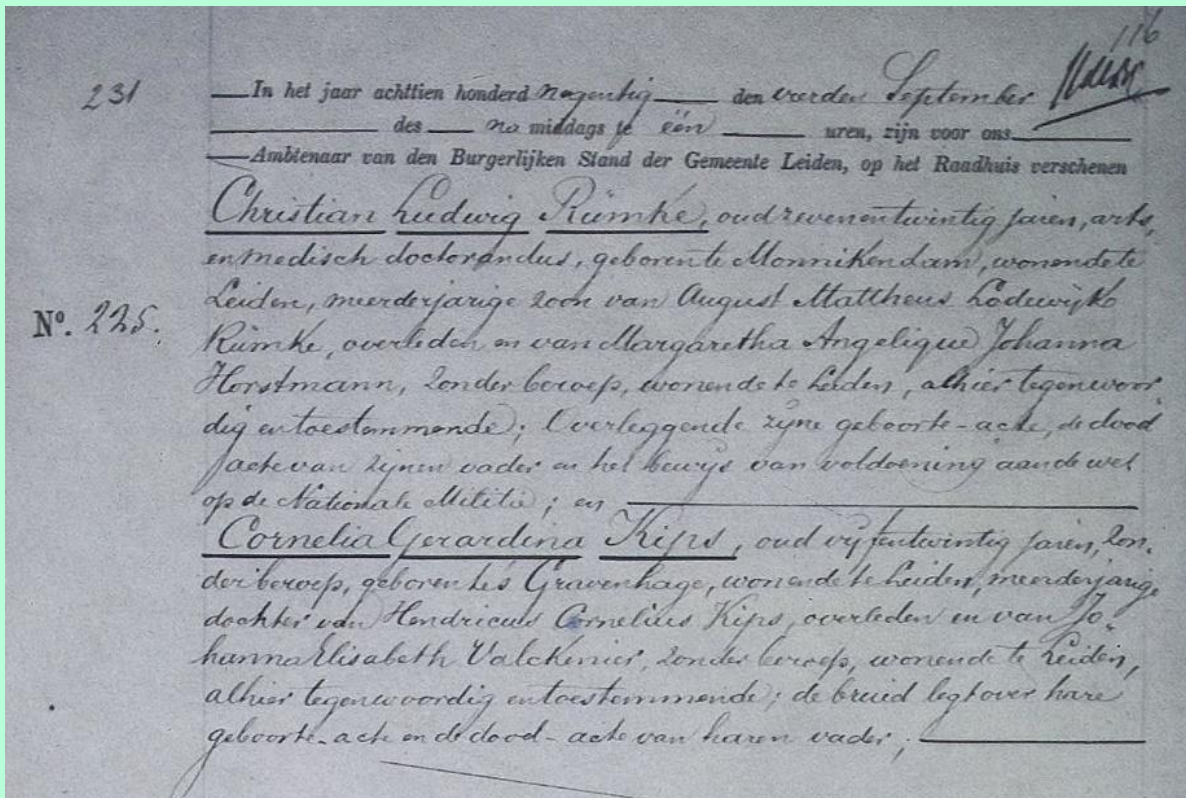
Omdat hij zo geen militaire dienst hoefde te doen, kon hij na het gymnasium doorlopen te hebben, naar de universiteit van Leiden om geneeskunde te gaan studeren. Het ouderlijk gezin woonde al sinds 1866 in Leiden.

Tussen 1886 en 1889 was Chris assistent bij de hoogleraar Samuel Rosenstein (1823-1906). Rümke voltooide zijn studie in 1892 met een promotie. Zijn dissertatie, met als titel "Over de werking van de carpaïne op het hart", kreeg het judicium "cum laude". Chris heeft zijn proefschrift na zijn assistentschap grotendeel in eigen tijd geschreven. Hij heeft hierbij steun gehad van de hoogleraar Hector Treub (1856-1920), die hem op het spoor zette van een chemisch-farmaceutisch onderzoek naar planten in Buitenzorg, het huidige Bogor, op Nederlands-Indië. Diens broer Melchior Treub (1851-1910) was directeur van 's Lands Plantentuin te Buitenzorg.

Chris Rümke bleef bevriend met professor Treub en zou later zelfs een zoon naar hem vernoemen. Ook zijn band met de hoogleraar Samuel Rosenstein bleef goed: In 1901 vertaalde hij nog diens in het Duits geschreven boek in het Nederlands met als titel "De nierziekten".

Huwelijk en gezin

Christian Ludwig trouwde op 4 september 1890 in Leiden met Cornelia Gerardina Kips (1865-1939; roepnaam Cor), de dochter van H.C. Kips, huisarts te 's-Gravenhage, en J.E. Valckenier.

Huwelijksakte

Mevrouw de Wed. Ds. A. M. L. RÜMKE-
 HORSTMANN en Mevrouw de Wed. Dr. H. C.
 KIPS - VALCKENIER betuigen haren hartelijken
 dank voor de vele blijken van belangstelling,
 bij het huwelijk harer kinderen ondervonden.

*Beide vaders waren al overleden en de moeders plaatsten bovenstaande dankbetuiging
 (De Telegraaf van 2 november 1925)*

Het echtpaar Rümke-Kips kreeg vijf kinderen, allen jongens:

1. August Mattheus Lodewijk (Guus III; geboren op 11 oktober 1891; overleden op 10 november 1980).
 2. Henricus Cornelis (Hen; geboren op 16 januari 1893; overleden op 22 mei 1967).
 3. Philipp (Philipp II; geboren op 31 december 1894; overleden op 6 april 1895).
 4. Hector (Hec; geboren op 24 december 1896; overleden op 5 juni 1961).
 5. Christian Ludwig (Chris III; geboren op 17 mei 1898; overleden op 17 november 1964).
- Philipp overleed na ruim drie maanden. Alle Rümke's die in Nederland wonen stammen af van de vier andere broers. Het gezin Rümke-Kips woonde in Leiden, o.a. in de Breestraat (nr. 133) en de Nieuwsteeg (nr. 31).

Christian Ludwig Rümke (Chris II)

Cornelia Gerardina Kips (Cor)

Arts te Leiden en 's-Gravenhage

Rümke begon als huisarts in 1891. Vanwege deze functie kreeg hij direct een telefoon-aansluiting met het (lage) nummer 74. Hij werkte als arts in een periode waarin de Nederlandse geneeskunde snel professionaliseerde. Veel huisartsen waren gepromoveerd en combineerden vaak praktijk met kleinschalig onderzoek en publiceerden in medische tijdschriften.

Zo ook Chris Rümke, die zich vooral interesseerde voor de werking van het hart. In zijn proefschrift "Over de werking van de carpaïne op het hart" had hij hiervan al blijk gegeven. In 1897 publiceerde hij, in nummer 4 van de reeks Geneeskundige Bladen uit Kliniek en Laboratorium voor de Praktijk, het artikel "Over doorstroming van het geïsoleerde hart".

Vanaf zijn Leidse tijd (1891-1905) zette dr. Rümke zich in voor de bevordering van de geneeskunde. Samen met zijn collega Van Rhijn vormde hij de Leidse afdeling van de Nederlandsche Maatschappij der bevordering der geneeskunde.

Ook was hij politiek actief als lid van de "Vrijzinnige Kiesvereniging", de "Plaatselijke Schoolcommissie" en de "Commissie voor de Bewaarscholen". Daarnaast zette hij zich in om de kwaliteit van water en de aanleg van riolering te bevorderen. Daarmee trad hij in de voetsporen van zijn schoonvader, die eerder actief was op dit terrein. Als arts werd hij zeer gewaardeerd, wat blijkt uit advertenties in Leidse dagbladen waarin dank werd uitgesproken voor de geneeskundige hulp die hij had verleend.

Advertentie (Leidsch Dagblad 16 juli 1891)

Tussen maart 1901 en juni 1904 had dr. Rümke ook een aanstelling als assistent voor de geneeskunde aan de Rijksuniversiteit Leiden. Eind 1905 vertrok hij uit Leiden en zette hij zijn praktijk voort in 's-Gravenhage. De reden van zijn vertrek uit Leiden is onduidelijk, met name omdat hij kort daarvoor diverse van zijn maatschappelijke functies in Leiden voor een volgende termijn had verlengd. Wellicht is een reden dat hij had gehoopt de hoogleraar Samuel Rosenstein op te volgen, maar daarvoor werd hij gepasseerd. In Den Haag had Rümke een huisartsenpraktijk aan huis op Daendelsstraat 26.

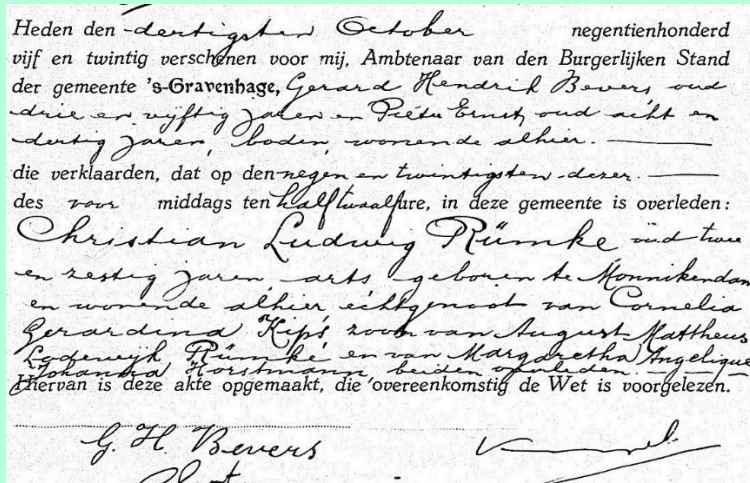
Echtpaar Rümke-Kips met hun vier zonen (1905; zoon Philipp was al in 1895 overleden)

Cornelia Gerardina Kips in kuuroord Mariënbad; links zoon Hen, rechte haar man Chris II (Tsjechië; juli 1925)

Overlijden

In zijn laatste jaren in Den Haag kampte hij met een slechte gezondheid, waarvoor hij regelmatig naar kuuroorden in het buitenland ging. Op 29 oktober 1925 overleed Christian Ludwig Rümke te Den Haag. Op 2 november werd hij op de begraafplaats aan de Groenesteeg in zandgraf 607 ter aarde besteld.

Overlijdensakte

Overlijdensadvertentie

Over de begrafenis verscheen een kort bericht in De Telegraaf van 2 november 1925. De tekst luidt als volgt:

Hedenmiddag is op de begraafplaats aan de Groenesteeg in allen eenvoud begraven dr. Christian Ludwig Rümke, in leven arts te 's-Gravenhage; vroeger was hij geruime tijd in Leiden gevestigd

Op verzoek van de familie waren er geen bloemen. De oudste zoon dankte namens de weduwe en verdere familieleden voor de laatste eer aan den overledene bewezen.

August Margaretha

August Margaretha (roepnaam Guus; Guus II) werd op 12 april 1868 te Leiden geboren als vierde kind van August Mattheus Lodewijk Rümke en Margaretha Angelique Johanna Horstmann. Van hem weten wij dat hij in 1888, toen hij loteling werd, als volontair werkzaam was op een notaris Kantoor. Na zijn dienstplicht ging hij bij de politie werken in Rotterdam.

Hij werd daar onderinspecteur van politie 1ste klas en werkzaam in de wijk Feijenoord. Guus werd beschouwd als een veelbelovend en ijverig politieman. Hij was en bleef ongehuwd.

Op 29 april 1899 maakte hij door zelfdoding een einde aan zijn leven. In familie verhalen wordt gesproken over een 'zedenschandaal', wat misschien te maken had met

August Margaretha

homoseksualiteit of een onmogelijke liefde. Op 3 mei werd hij op de begraafplaats Groenesteeg in zandgraf 607 ter aarde besteld.

Op deze foto drie generaties Rümke met de vier anderen. Zittend v.l.n.r. Truus Winkelman (dochter van de zus van Iete Horstmann), Marie Rahé (pleegkind), Guus II, Iete Horstmann, met op schoot Guus III, en Constant Chandon (pleegkind). Staand v.l.n.r. Anton Simon Thomas en zijn vrouw Catharina Rümke, en Chris II en zijn vrouw Cor Rümke-Kips

Bronnen

Teksten:

Chris Rümke (Chris VI): *Korte genealogie Rümke.*

Dr. H.G. Hagen: *Levensbericht van August Mattheüs Lodewijk Rümke (1896).*

Websites:

www.erfgoedleiden.nl; www.wiewaswie.nl; www.delpher.nl

Foto's:

Familiearchief Rümke

Auteur

Lodewijk Kallenberg (april 2026) met medewerking van Chris Rümke³ en met dank aan Jeanne van Ommeren.

³ Zijn overgrootvader is Chris II (1863-1925).